

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Wrocławskiego

Badania dokumentów

Teoria i praktyka

pod redakcją
Rafała Cieśli

Wrocław 2023

Badania dokumentów

Teoria i praktyka

<https://doi.org/10.19195/978-83-229-3843-0>
Publikacja dostępna również w Bibliotece Cyfrowej
Uniwersytetu Wrocławskiego:
<https://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/151605>

Badania dokumentów

Teoria i praktyka

pod redakcją

Rafała Cieśli

ORCID: [0000-0002-8479-288X](https://orcid.org/0000-0002-8479-288X)

Katedra Kryminalistyki

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Uniwersytet Wrocławski

Wrocław 2023

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

dr Julian Jezioro – zastępca przewodniczącego

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Bożena Górna – członek

mgr Aleksandra Lassota – członek

Recenzenci: *prof. dr Jolanta Grębowiec-Baffoni, Scuola Forense di Grafologia, Napoli, Italia,*

Accademia di Management e Compliance (AMeC), Republica San Marino;

prof. dr hab. Maciej Szostak, Uniwersytet Wrocławski

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, 2023

Książka została wydana między innymi dzięki wsparciu

Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie

Korekta: *Joanna Misztal*

Projekt i wykonanie okładki: *Karolina Drozd*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszcza, eBooki.com.pl*

Opracowanie redakcyjne i graficzne

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Wydawnictwo „Szermierz” sp. z o.o.

<https://doi.org/10.19195/978-83-229-3843-0>

ISBN 978-83-229-3843-0

*Pamięci Profesora Zdzisława Kęga
1935–2022*

<https://jubileusz.wpae.uni.wroc.pl/kalendarium/333-kegel-zdzislaw>

Spis treści

Słowo wstępne	9
Ewa Bulska, Barbara Wagner, Tadeusz Tomaszewski	
Fałszerstwo, którego nie było – nowe badania pisma Fryderyka Chopina	11
Jagoda Dzida	
Cechy graficzne w poszczególnych typach prób pisma ręcznego	24
Piotr Girdwoyń, Tadeusz Tomaszewski	
Opinie psychografologiczne – w poszukiwaniu granic nauki i zdrowego rozsądku	37
Ewa Gruza	
Ustawa o biegłych a jakość ekspertyz	50
Ewa Grzeszyk-Kiliańska	
Motoryka ręki u osób z chorobami Alzheimer’a i Parkinsona – patologia pisma ręcznego. Własne obserwacje	59
Małgorzata Hrehorowicz	
Przestępstwa biegłych związane z wydaniem fałszywej opinii. Studium kryminalistyczne	74
Dariusz Jagiello	
Ekspertyza pismoznawcza w procesie oceny ważności testamentu – wybrane problemy praktyczne	88
Joanna Koczur, Marek Leśniak	
Wiedza pracowników administracji publicznej na temat weryfikowania dokumentów w kontekście ustawy o dokumentach publicznych	100
Anna Koziczak	
Wysoka powtarzalność cech graficznych jako argument w ekspertyzach paraf ..	113
Marek Leśniak, Krystyn Łuszczuk	
Analiza przedziałów zmienności proporcji z wykorzystaniem aplikacji PROGRAF	123
Marek Leśniak, Olivia Rybak-Karkosz	
Z problematyki wpływu narzędzia pisarskiego na cechy sygnatury malarskiej ...	130
Marek Leśniak, Sylwia Zadworna	
Cechy zapisów wykonanych przy pomocy urządzenia Kamvas Pro 13	137

Remigiusz Lewandowski	
Analiza metod identyfikacji elektronicznej stosowanych w Polsce	143
Mirosław Owoc	
Graficzne wymiary emocji – peryferie pismoznawstwa	167
Liliana Solarz	
Podobieństwo rodzinne – studium przypadku	173
Adrian Szumski	
Typowanie autorów anonimów zawierających groźby karalne za pomocą czynności operacyjno-rozpoznawczych	179
Adam Taracha	
Definicja dokumentu w kryminalistyce a dokument (i podpis) elektroniczny ..	189
Magdalena Tomaszewska-Michalak	
Wpływ pandemii COVID-19 na weryfikację tożsamości jednostki	199
Halina Walicka-Marek, Ewelina Marek	
Psychofizjologiczne skutki pandemii COVID-19 w badaniach dokumentów. Rozważania teoretyczne	208
Autorzy	226

Autorzy

Prof. dr hab. Ewa Bulska, ORCID: [0000-0003-4872-5521](https://orcid.org/0000-0003-4872-5521), Wydział Chemii, Uniwersytet Warszawski; Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych, Uniwersytet Warszawski

Dr Rafał Cieśla, ORCID: [0000-0002-8479-288X](https://orcid.org/0000-0002-8479-288X), Katedra Kryminalistyki, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

Dr Jagoda Dzida, ORCID: [0000-0001-9057-5294](https://orcid.org/0000-0001-9057-5294), Laboratorium Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Prof. dr hab. Piotr Girdwoyń, ORCID: [0000-0001-6341-3978](https://orcid.org/0000-0001-6341-3978), Katedra Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski

Prof. dr hab. Ewa Gruza, ORCID: [0000-0001-7808-883X](https://orcid.org/0000-0001-7808-883X), Katedra Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski

Mgr Ewa Grzeszyk-Kiliańska, ORCID: [0009-0004-5595-866X](https://orcid.org/0009-0004-5595-866X), biegły sądowy z zakresu badania pisma i dokumentów przy sądach okręgowych w Warszawie, Płocku i Łodzi

Dr Małgorzata Hrehorowicz, ORCID: [0000-0002-6959-7648](https://orcid.org/0000-0002-6959-7648), Laboratorium Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr hab. Dariusz Jagiełło, prof. Uniwersytetu SWPS, ORCID: [0000-0002-9609-5635](https://orcid.org/0000-0002-9609-5635), SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie

Dr Joanna Koczur, ORCID: [0000-0002-1117-4941](https://orcid.org/0000-0002-1117-4941), Instytut Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Dr hab. Anna Koziczak, prof. UKW, ORCID: [0000-0003-3057-2213](https://orcid.org/0000-0003-3057-2213), Wydział Prawa i Ekonomii, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Dr hab. Marek Leśniak, prof. UŚ, ORCID: [0000-0002-1204-0988](https://orcid.org/0000-0002-1204-0988), Instytut Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Dr Remigiusz Lewandowski, ORCID: [0000-0001-7353-9742](https://orcid.org/0000-0001-7353-9742), Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie

Mgr inż. Krystyn Łuszczuk, ORCID: [0000-0002-3438-4167](https://orcid.org/0000-0002-3438-4167), Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne w Warszawie

Ewelina Marek, ORCID: [0000-0001-6055-904X](https://orcid.org/0000-0001-6055-904X), Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Prof. dr hab. Mirosław Owoc, ORCID: [0000-0003-0967-4880](https://orcid.org/0000-0003-0967-4880), Laboratorium Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr Olivia Rybak-Karkosz, ORCID: [0000-0001-5335-1216](https://orcid.org/0000-0001-5335-1216), Instytut Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Mgr Liliana Solarz, ORCID: [0000-0002-5589-4916](https://orcid.org/0000-0002-5589-4916), biegły z zakresu badania pisma i dokumentów przy Sądzie Okręgowym w Kielcach

Dr hab. Adrian Szumski, prof. UWR, ORCID: [0000-0001-8723-5651](https://orcid.org/0000-0001-8723-5651), Instytut Studiów Międzynarodowych i Bezpieczeństwa, Uniwersytet Wrocławski

Dr hab. Adam Taracha, prof. UMCS, ORCID: [0000-0001-8630-2496](https://orcid.org/0000-0001-8630-2496), Zespół Badawczy Kryminalistyki i Prawa Dowodowego, Instytut Prawa, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Dr Magdalena Tomaszewska-Michalak, ORCID: [0000-0001-5441-0396](https://orcid.org/0000-0001-5441-0396), Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski

Prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, ORCID: [0000-0003-4787-2490](https://orcid.org/0000-0003-4787-2490), Katedra Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski; Centrum Nauk Sądowych, Uniwersytet Warszawski

Dr hab. Barbara Wagner, prof. UW, ORCID: [0000-0002-5398-6438](https://orcid.org/0000-0002-5398-6438), Wydział Chemii, Uniwersytet Warszawski; Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych, Uniwersytet Warszawski

Dr Halina Walicka-Marek, ORCID: [0000-0002-1866-1064](https://orcid.org/0000-0002-1866-1064), biegły sądowy z listy Sądu Okręgowego w Katowicach

Dr Sylwia Zadworna, ORCID: [0000-0002-1762-9855](https://orcid.org/0000-0002-1762-9855), Instytut Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski w Katowicach

